Arolygiaeth Gofal Cymru
Care Inspectorate Wales

Adroddiad Arolygu Gofal Plant ar gyfer

Lydia Thomas

Llandeilo

This report is also available in English

Mae'r adroddiad hwn hefyd ar gael yn Saesneg

Adroc heb ei

Dyddiad Cwblhau'r Arolygiad

05/04/2019

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

Llywodraeth Cymru © Hawlfraint y Goron 2019.

Cewch ddefnyddio ac ailddefnyddio'r wybodaeth sydd yn y cyhoeddiad hwn (ac eithrio'r logos) yn ddi-dâl, mewn unrhyw fformat neu gyfrwng, o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored. Gallwch weld y Drwydded Llywodraeth Agored ar wefan yr Archifau Gwladol, neu gallwch ysgrifennu at The Information Policy Team, The National Archives, Kew, London, TW9 4DU, neu anfon e-bost at: psi@nationalarchives.gsi.gov.uk

Rhaid i chi atgynhyrchu ein deunydd yn fanwl gywir a pheidio â'i ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol.

Disgrifiad o'r gwasanaeth

Mae'r gwarchodwr plant wedi'i chofrestru ag Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) i ofalu am hyd at 10 o blant o dan 12 oed. Mae'n gweithredu ei gwasanaeth o'i chartref ger Llandeilo ac yn cynnig gofal hyblyg. Mae'r gwasanaeth ar agor rhwng 8.00am a 6.00pm, o ddydd Llun i ddydd Gwener. Saesneg yw prif iaith y gwasanaeth ond caiff y Gymraeg ei defnyddio hefyd.

Crynodeb

1. Asesiad cyffredinol

Mae'r plant yn hapus yng ngofal y gwarchodwr plant ar y cyfan. Mae'r plant yn ddiogel ac yn hapus mewn amgylchedd y maent yn gyfarwydd ag ef ac maent yn meithrin cydberthnasau cadarnhaol â'u cyfoedion. Mae'r amgylchedd yn addas ond mae angen gwneud rhai gwelliannau. Mae gan y gwarchodwr plant bartneriaethau da â'r rhieni ac mae'n rheoli ei gwasanaeth yn briodol ar y cyfan er bod angen gwneud rhywfaint o welliannau.

2. Gwelliannau

Dim

3. Gofynion ac argymhellion

Rydym wedi hysbysu'r gwarchodwr plant o'r gwelliannau sydd eu hangen mewn perthynas ag ymarferion tân fel mesur diogelwch tân (rheoliad 38) a chadw cofnodion er mwyn bodloni'r gofynion cyfreithiol yn llawn. Nid ydym wedi cyflwyno hysbysiad diffyg cydymffurfiaeth y tro hwn gan nad oedd unrhyw effaith na risg sylweddol i blant. Rydym yn disgwyl i'r person(au) cofrestredig gymryd camau i unioni hyn a byddwn yn edrych ar y mater eto yn yr arolygiad nesaf.

Gwnaethom sawl argymhelliad a chaiff y rhain eu rhestru ar ddiwedd yr adroddiad.

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

1. Llesiant

Crynodeb

Mae'r plant yn hapus ac yn mwynhau treulio amser yn y gwasanaeth. Mae'r plant yn rhyngweithio'n dda â'i gilydd ac yn cael budd o'r gweithgareddau a'r cyfleoedd a gynigir iddynt. Mae'r plant wedi meithrin cydberthnasau agos â'r gwarchodwr plant a'i theulu. Mae'r plant yn egnïol ac yn mynegi brwdfrydedd a mwynhad

Ein canfyddiadau

Roedd y plant yn hapus ac wedi setlo yng ngofal y gwarchodwr plant. Roeddent yn rhyngweithio'n briodol ac maent yn mwynhau dysgu ar y cyfan. Mae gan y plant ddewis yn y gwasanaeth hwn ac mae eu lleisiau'n cael eu clywed. Er enghraifft, roedd y plant yn gallu dewis lliw'r ffedog roeddent am ei gwisgo. Mae gan y plant gydberthynas agos â'r gwarchodwr plant ac maent yn gyfforddus yn ei gofal. Aeth y plant at y gwarchodwr plant i gael maldod ac nid oedd un plentyn am adael ar ddiwedd y sesiwn gan ei fod yn mwynhau. Mae ganddynt ymdeimlad o berthyn, maent yn meithrin cydberthnasau ac yn gyfarwydd â'r arferion dyddiol. Fodd bynnag, mae nifer fach o'r plant yn cael mwy o drafferth i setlo ar adegau ond maent yn ymateb i'r cysur a roddir iddynt gan y gwarchodwr plant. Roedd y plant yn dysgu i gydweithredu a gwelsom y plant hŷn yn chwarae gyda'i gilydd ac yn rhannu adnoddau. Er enghraifft, gofynnodd un plentyn i blentyn arall a oedd am gael diod. Roedd y plant iau yn dueddol o chwarae yn annibynnol, er y gwelsom blant o wahanol oedrannau yn paentio gyda'i gilydd. Gwelsom un plentyn yn ymateb yn garedig iawn i blentyn llawer iau. Roedd y plant yn cynnal eu diddordeb ac yn dangos eu bod yn mwynhau yn ystod rhai gweithgareddau. Mae gan y plant rywfaint o ymdeimlad o gyflawniad yn yr hyn a wnânt.

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

Gwelsom y plant yn cymryd rhan mewn gweithgareddau chwarae rhydd yn ystod ein hymweliad, megis dawnsio a chwarae gyda blociau adeiladu. Gwnaeth y plant ddyfalbarhau am beth amser â'u gweithgareddau, gan gynnwys adeiladu tŵr o flociau a phaentio. Gwnaeth y plant fwynhau paratoi eu pizzas i ginio yn fawr a gwnaethant eu bwyta i ginio ar ôl iddynt gael eu coginio.

Roedd y plant yn cynnal eu diddordeb yn eu chwarae ar y cyfan, yn cyfathrebu'n briodol a'r gwarchodwr plant ac yn gwrando arni wrth iddi roi cyfarwyddiadau cadarnhaol iddynt. Er enghraifft, gwnaeth un plentyn dacluso'r teganau ar ôl i'r gwarchodwr plant ei annog i wneud hynny. Roedd y plant yn cyd-chwarae yn gyfforddus. Er enghraifft, gwnaeth pob plentyn ymateb yn dda i gêm o 'musical statues'. Gwelsom y plant hŷn yn chwarae'n garedig ac yn ofalgar â'r plant iau.

2. Gofal a Datblygiad

Crynodeb

Mae gan y gwarchodwr plant systemau a gweithdrefnau ar waith er mwyn sicrhau y gall gynnig gwasanaeth priodol i'r plant sydd yn ei gofal. Fodd bynnag, mae angen gwneud gwelliannau mewn perthynas â chadw cofnodion. Roedd yn rhyngweithio'n dda â'r plant ac yn rheoli ymddygiad yn dda. Darparodd y gwarchodwr plant weithgareddau priodol i'r plant ac mae hefyd yn cynnig cyfleoedd iddynt ddatblygu. Roedd rhywfaint o gyfleoedd i'r plant ddatblygu eu hannibyniaeth.

Ein canfyddiadau

Roedd y plant yn cael eu cadw'n ddiogel ar y cyfan a chaiff eu llesiant ei hyrwyddo. Mae gan y gwarchodwr plant dystysgrif cymorth cyntaf pediatrig cyfredol ac mae wedi trefnu lle ar gwrs i ddiweddaru ei hyfforddiant gan fod ei thystysgrif gyfredol ar fin dod i ben. Mae polisi diogelu ar waith, ond nid yw'n cynnwys y manylion cyswllt cywir ac nid oedd yr hyfforddiant diogelu wedi'i ddiweddaru ers peth amser. Yn ystod yr arolygiad, roedd y gwarchodwr plant yn ymwybodol o'i chyfrifoldebau o ran amddiffyn plant ar y cyfan. Dywedodd y gwarchodwr plant wrthym ei bod wedi cwblhau hyfforddiant dyletswydd atal ar-lein yn dilyn yr arolygiad.

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

Roedd y gwarchodwr plant yn dangos pwysigrwydd hylendid ar y cyfan gan sicrhau bod y plant yn golchi eu dwylo yn drylwyr ac yn rheolaidd. Er bod y gwarchodwr plant yn golchi ei dwylo yn rheolaidd, roedd rhywfaint o anghysondebau ar adegau. Er enghraifft, ar ôl rhoi mwythau i'r gwningen, ni wnaeth y gwarchodwr plant olchi ei dwylo cyn rhoi llaeth i blentyn. Cafodd y plant amrywiaeth o brydau a oedd yn cynnwys tost, cramwythod, olwynion tomato a ffrwythau fel byrbrydau a chyri cyw iâr llawn ffrwythau a chyw iâr rhost i ginio. Cafodd y plant ddiodydd yn ystod amseroedd bwyd ond nid oedd dŵr yfed ffres ar gael i'r plant ar bob adeg yn ystod yr arolygiad.

Roedd gan y gwarchodwr plant bolisi rheoli ymddygiad ar waith a oedd yn nodi sut y byddai'n ymateb i unrhyw ymddygiad amhriodol ac yn ymdrin ag ef. Roedd y gwarchodwr plant yn dilyn y polisi ac roedd y plant yn glir ynghylch y safonau ymddygiad a ddisgwylir yn y lleoliad. Roedd yn ymatebol i farn y plant ac yn eu parchu. Ar y cyfan, roedd y rhyngweithio yn gadarnhaol, gan ddangos cynhesrwydd a charedigrwydd. Roedd y gwarchodwr plant yn rheoli'r rhyngweithio'n dda ac yn cynnig canmoliaeth a geiriau caredig er mwyn atgyfnerthu ymddygiad da. Roedd ei dull yn ddigynnwrf a defnyddiodd amrywiaeth dda o ddulliau i dynnu eu sylw er mwyn atal unrhyw ymddygiad diangen.

Roedd y gwarchodwr plant yn cynnig cyfleoedd i'r plant ddatblygu eu hannibyniaeth, er enghraifft, roeddent yn gallu creu eu pizzas eu hunain a darparwyd amrywiaeth o gynhwysion i'r plant ddewis ohonynt. Fodd bynnag, roedd rhai cyfleoedd yn cael eu colli yn ystod amser byrbryd.

Rhoddodd y gwarchodwr plant wybod i'r rhieni ar lafar am lesiant cyffredinol y plant ar ddiwedd y dydd. Cadwodd ddyddiaduron dyddiol ar gyfer y plant iau ond nid oedd y cofnodion mewn perthynas â'r bwyd a fwytawyd yn fanwl iawn. Nid yw'r gwarchodwr plant yn dilyn unrhyw gofnodion cynllunio ffurfiol ar hyn o bryd ac eglurodd ei bod yn dilyn diddordebau'r plant.

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

3. Yr Amgylchedd

Crynodeb

Mae'r gwarchodwr plant yn rhoi amrywiaeth o bolisïau a gweithdrefnau priodol ar waith er mwyn sicrhau bod yr amgylchedd yn briodol ar gyfer y plant yn ei gofal. Mae'r ystafell chwarae yn cynnig amrywiaeth o gyfleoedd chwarae diddorol i'r plant a chaiff y gegin ei defnyddio ar gyfer gweithgareddau chwarae blêr a choginio. Mae angen gwneud gwelliannau mewn perthynas ag asesiadau risg.

Ein canfyddiadau

Roedd gan y gwarchodwr plant asesiadau risg ar waith gan gynnwys y defnydd o'r car ar gyfer mynd â'r plant i'r ysgol a'u cludo oddi yno, anifeiliaid a'r ystafell chwarae. Fodd bynnag, ni chawsant eu hadolygu'n rheolaidd. Roedd bwyd y mochyn cwta wedi'i osod o flaen y cwt er bod yr asesiadau risg yn nodi bod angen iddo gael ei gadw yn y cefn, fel na allai'r plant gael gafael arno. Dywedodd y gwarchodwr plant wrthym ei bod hi'n cynnal gwiriadau gweledol o'r amgylchedd yn ddyddiol. Roedd tystysgrif yswiriant atebolrwydd cyhoeddus canolog cymwys ar waith a dywedodd y gwarchodwr plant wrthym fod y boeler wedi'i wasanaethu yn ddiweddar er nad oedd y dystysgrif ar gael ar ddiwrnod yr arolygiad. Roedd gan y gwarchodwr plant lyfr ymwelwyr ar waith. Yn ystod ein hymweliad cyntaf, roedd y drws ffrynt wedi'i adael heb ei gloi ar rai adegau, a gallai hyn arwain at fynediad heb awdurdod a'r plant yn gadael y cartref. Dywedodd y gwarchodwr plant wrthym ei bod yn gwirio'r larwm tân yn rheolaidd ond nad oedd yn cadw cofnodion. Roedd datganiad o'r weithdrefn i'w dilyn os bydd tân neu ddamwain. Roedd gan y gwarchodwr plant gloeon diogelwch ar y cypyrddau yn y gegin er mwyn sicrhau na allai'r plant gael gafael arnynt.

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

Roedd y gwarchodwr plant yn cadw cofnod o bresenoldeb y plant ond nid oedd yn nodi eu hamser cyrraedd a gadael yn gyson a dim ond enwau cyntaf y plant a gofnodwyd.

Roedd polisi anifeiliaid anwes ar waith, ond ni chafodd bwyd y mochyn cwta ei adael yng nghefn y cwt fel y nodir yn y polisi. Dywedodd y gwarchodwr plant wrthym ei bod yn glanhau cwt y gwningen a'r mochyn cwta yn rheolaidd a'i bod yn mopio llawr y gegin yn ddyddiol ond nid oedd yn cofnodi gwiriadau dyddiol na chofnodion glanhau. Nid oedd y polisi anifeiliaid anwes a phlant yn ddigon manwl o ran materion yn ymwneud â hylendid.

Mae ardal chwarae fawr yn yr awyr agored sy'n cynnig rhywfaint o gyfleoedd i'r plant. Dywedodd y gwarchodwr plant wrthym fod ganddi gynlluniau i ddatblygu'r ardal awyr agored ymhellach a nodwyd hyn yn yr adroddiad o Ansawdd y Gofal.

4. Arweinyddiaeth a Rheolaeth

Crynodeb

Mae'r gwarchodwr plant yn bodloni'r Safonau Gofynnol Cenedlaethol ar y cyfan ac mae'r rhan fwyaf o'r dogfennau ar waith. Fodd bynnag, mae lle i wella. Mae'n cydweithio'n agos â'r rhieni a'r gofalwyr ac yn gwerthfawrogi pwysigrwydd cydweithio.

Ein canfyddiadau

Yn dilyn cyfnod yr ymweliad, gwnaethom dderbyn datganiad o ddiben wedi'i ddiweddaru a oedd yn rhoi darlun cywir o'r gwasanaeth a gallai'r rhieni gael gafael arno, yn ogystal â'r polisïau a'r gweithdrefnau. Fodd bynnag, nid oedd yn cynnwys cyfeiriad y gwarchodwr plant. Yn gyffredinol, roedd contractau'n cael eu trafod a'u rhannu â'r rhieni, gan nodi disgwyliadau'r ddau barti a gofynnwyd am ganiatâd ar gyfer gweithgareddau megis teithiau, defnyddio eli haul a derbyn triniaeth feddygol mewn argyfwng. Roedd polisïau ar waith a chafodd y rhan fwyaf ohonynt eu rhoi ar waith er bod angen gwneud rhywfaint o fân newidiadau i'r polisi amddiffyn plant ac anifeiliaid anwes. Roedd y dystysgrif yswiriant atebolrwydd cyhoeddus yn ddilys yn ogystal â'r ddogfennaeth yswiriant cerbyd, treth ac MOT.

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

Ar y cyfan, roedd y gwarchodwr plant yn cadw'r holl ddogfennau perthnasol yn drefnus. Fodd bynnag, nid oedd yr holl ddogfennau ar gael yn hawdd. Er enghraifft, roedd wrthi'n casglu'r dogfennau yswiriant o'r cyfrif e-bost ac nid oedd y dogfennau ar gyfer gwasanaethu'r boeler ar gael. Nid oedd adroddiad o ansawdd y gofal ar gael yn ystod yr arolygiad. Fodd bynnag, roedd y gwarchodwr plant wedi paratoi adroddiad ar ansawdd y gofal yn ystod y broses arolygu ac wedi rhoi copi i Arolygiaeth Gofal Cymru. Fodd bynnag, nid oedd yr adroddiad yn adlewyrchu ymatebion y rhieni a'r plant yn llawn ac felly nid oedd yr adroddiad yn adlewyrchu'r adolygiad yn llawn.

Roedd y gwarchodwr plant wedi datblygu cydberthynas dda â'r rhieni. Gwnaeth y rhieni ganmol y gwarchodwr plant yn ystod yr arolygiad ac roedd yr holiaduron a dderbyniwyd gan y rhieni hefyd yn gadarnhaol.

5. Gwelliannau sydd eu hangen ac a argymhellir yn dilyn yr arolygiad hwn

5.1 Meysydd o ddiffyg cydymffurfio a nodwyd mewn arolygiadau blaenorol

Arolygiad ar ôl cofrestru oedd hwn.

5.2 Argymhellion ar gyfer gwella

Gwnaethom argymell y dylai'r gwarchodwr plant wneud y canlynol:

- datblygu sgiliau annibyniaeth y plant ymhellach;
- sicrhau y caiff holl gofnodion yr asesiadau risg eu diweddaru a'u dyddio yn briodol;
- diweddaru'r polisi amddiffyn plant a'i hyfforddiant;
- sicrhau bod yr adroddiad ar ansawdd y gofal yn adlewyrchu'r gwasanaeth;
- cynnwys mwy o fanylion yn y dyddiaduron dyddiol;
- sicrhau bod drws y brif fynedfa wedi'i gloi bob amser;
- sicrhau y caiff enwau'r holl blant eu cofnodi yn llawn a bod amseroedd cyrraedd a gadael pob plentyn yn cael eu cofnodi'n gyson;
- ehangu ar y polisi anifeiliaid anwes;
- anfon y Datganiad o Ddiben ymlaen i AGC bob tro y caiff ei ddiweddaru;
- sicrhau bod yr arferion hylendid yn gyson
- dilyn polisi Bwyd a Maeth newydd Llywodraeth Cymru.

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

6. Sut y gwnaethom gynnal yr arolygiad hwn

Roedd hwn yn arolygiad llawn a gynhaliwyd fel rhan o'n rhaglen arferol o arolygiadau. Cynhaliodd un arolygydd arolygiad dirybudd o'r gwasanaeth ar 3 a 5 Ebrill 2019. Gwnaethom roi adborth dros y ffôn ar 8 Ebrill 2019.

Gwnaethom y canlynol:

- cael trafodaethau â'r gwarchodwr plant am ei gwasanaeth;
- arsylwi'r plant a'r gofal a roddwyd iddynt;
- edrych ar ystod eang o gofnodion gan gynnwys cofnodion y plant, polisïau'r gwarchodwr plant, cofnodion diogelwch a'r datganiad o ddiben
- archwilio'r safle.

Ceir rhagor o wybodaeth am yr hyn rydym yn ei wneud ar ein gwefan: www.arolygiaethgofal.cymru

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

7. Ynglŷn â'r gwasanaeth

Y math o ofal a ddarperir	**Gwarchodwr Plant**
Person Cofrestredig	**Lydia Thomas**
Uchafswm y lleoedd a gofrestrwyd	**10**
Ystod oedran y plant	**Hyd at 12 oed**
Oriau agor	**7.30am-5.30pm**
Iaith weithredol y gwasanaeth	**Cymraeg a Saesneg**
Dyddiad arolygiad blaenorol Arolygiaeth Gofal Cymru	**Dyma oedd arolygiad cyntaf y gwasanaeth ers ei gofrestru yn 2018.**
Dyddiad yr ymweliad arolygu hwn	**3 a 5 Ebrill 2019**
A yw hwn yn wasanaeth Dechrau'n Deg?	**Nac ydy**
A yw'r gwasanaeth yn darparu addysg blynyddoedd cynnar ar gyfer plant tair a phedair oed?	**Nac ydy**
A yw'r gwasanaeth hwn yn darparu'r Cynnig Rhagweithiol ar gyfer y Gymraeg?	***Mae'r darparwr yn gweithio tuag at ddarparu'r Cynnig Rhagweithiol ar gyfer y Gymraeg***
Gwybodaeth Ychwanegol:	

Adroddiad terfynol heb ei gyhoeddi

Dyddiad Cyhoeddi 23/08/2019